

Antiga Capella de la Santíssima Trinitat

La Pobla de Claramunt

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Carrer Major 17-19 / Carrer de les Tres Fonts
Emplaçament: Al nucli antic de la Pobla de Claramunt, just davant de l'actual església parroquial de Santa Maria.
Alçada: 269

Coordenades:

Latitud: 41.55466
Longitud: 1.67469
UTM Est (X): 389478
UTM Nord (Y): 4601181

Classificació

Número de fitxa: 08165 - 58
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Medieval Gòtic Modern Popular
Segle: XIV-XVIII
Any: 1380
Autoria de l'element: Joan de la Padroa
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Número inventari: IPA5895; IPA5903
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Restringit
Ús actual: Científic
Titularitat: Privada
Titular: Bisbat de Vic. Carrer del Cloquer, 5. 08500 Vic.
Fitxes associades:

Autoria de la fitxa Jordina Sales Carbonell

Data de registre de la fitxa: ds., 01/06/2019 - 02:00

Descripció

D'aquesta capella gòtica que un dia també fou parròquia en queda principalment una edificació coneguda amb el nom de "campanar vell", degudament senyalitzada amb una placa posada per l'ajuntament a la façana, així com l'actual edifici de la rectoria i part d'un altre edifici totalment dessacralitzat i avui sense ús, a l'interior del qual s'hi conserven mig camuflats per obres posteriors tota una sèrie d'arcs de diafragma que tot i ser antics ja no correspondrien a l'estructura gòtica original, sinó a una reforma posterior del segle XVII. La planta general de la capella correspondria a un edifici de nau única, amb creuer i campanar octogonal adossat en un dels costats de la capçalera i del qual se'n conserva encara parcialment la base. En un plànol de 1823 fet per al família Coca encara és possible veure dempeus aquest campanar.

Dins i fora de la rectoria i en un espai de l'església parroquial s'hi conserven, ja fora del seu emplaçament original, un total de quatre claus de volta de l'antic edifici de la Santíssima Trinitat, una de les quals (amb tota probabilitat la més important de les quatre) porta la inscripció que indica l'any de construcció i revela l'autoria -el nom del mestre d'obres- de l'edifici sacre: "En l'any de la nativitat del Nostre Senyor Déu MCCC LXXX en R. Muset de la Pobla de Claramunt feu fer aquesta capella a Joan de la Padroa que la obrà"; l'altra clau de volta s'hi ha esculpit el Pare Etern, el Cristi Crucificat i l'Esperit Sant, és a dir, la representació de la Santíssima Trinitat segons els cànons iconogràfics del gòtic. La tercera clau de volts està avui ubicada al carrer de les Tres Fonts, repenjada a la paret exterior de l'antiga capella i per tant també totalment fora del seu context arquitectònic. La quarta clau, amb l'anagrama JHS i una creu, es troba avui a l'edifici de la rectoria i porta la inscripció "1670". La cinquena resta desapareguda, però a inicis del segle XX hauria estat un temps al pont de la palanca, segons testimonis orals d'un grup d'excursionistes.

Observacions:

IMATGE I: planta de la capella dibuixada l'any 1915 per l'Institut d'Estudis Catalans.

A l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, les restes arquitectòniques d'aquesta antiga capella gòtica apareixen dividides en dues fitxes amb cap altre criteri que la funcionalitat actual dels espais (una de les fitxes es diu, senzillament, "Rectoria") i considerant (erròniament) que es tracta de dos edificis diferents.

Història

La primera parròquia de la Pobla de Claramunt es documenta dins el recinte del castell de Claramunt l'any 1025, sota l'advocació de la Verge Maria. Aquesta situació es va mantenir durant més de quatre segles, fins que l'enderrocament de la fortificació de Claramunt demanat pels consellers d'Igualada l'any 1463 i autoritzat per la Generalitat en el marc de la guerra civil de Joan II va afectar l'església del castell, fet que obligà que la seu parroquial es traslladés a una capella gòtica advocada a la Santíssima Trinitat que el 1380 s'havia fundat dins el nucli urbà de la Pobla de Claramunt. Amb el final de la guerra es va iniciar la reconstrucció del recinte castral, però la parròquia mai va tornar al castell. Per tant. La Santíssima Trinitat va ser parròquia des de l'any 1463 i fins a la benedicció de la nova (i veïna) església parroquial de Santa Maria l'any 1793. El 1567 s'havia beneït un nou cementiri al costat de la capella de la Trinitat, ja amb funcions parroquials, tot i que a l'antiga sagrera de Santa Maria del Castell s'hi va continuar enterrant fins el 1646.

Quan la Santíssima Trinitat va perdre les seves funcions litúrgiques a finals del segle XIX, l'edifici va passar a ser la rectoria de la parròquia. Durant molts decennis del segle XX hi ha hagut una botiga de comestibles en una de les parts de l'antic edifici que dona a la façana principal de l'actual església parroquial, i ja als inicis del mateix segle (1929) s'hi havia instal·lat una cooperativa de consum de la Societat Casino que es pot considerar l'antecedent de la botiga de queviures i autoservei que va romandre oberta en aquest local fins l'any 2017. Per altra banda, la part posterior de l'edifici denominada popularment 'campanar vell' fou seu d'una botiga de mobles durant els anys 70'-80', i en la dovella del portal hi ha un capell i la data de 1759 inscrita. La resta de l'espai és encara dedicada a funcions de rectoria. El 30 de novembre de 2018 en Ple Extraordinari de l'Ajuntament es va aprovar un conveni de cessió amb el Bisbat de Vic per 25 anys, que obliga al consistori a realitzar-hi obres de rehabilitació i restauració en els propers anys (Butlletí Municipal, 90, p. 6).

Bibliografia

- BRASÓ VAQUÉS, Miquel (1964): Claramunt, Monografies del Club Excursionista de Gràcia, Rafael Dalmau Editor, Barcelona, p. 14-15.
- RIBA GABARRÓ, Josep (19892ed): La Pobla de Claramunt. Evolució econòmico-social d'un municipi de la comarca d'Igualada, Rafael Dalmau Editor/ Fundació Salvador Vives Casajuana, Barcelona, p. 212
- VILA CARABASSA, Josep M. (1998): "El Castell de Claramunt (La Pobla de Claramunt)", Arqueologia Medieval a l'Anoia. Catàleg de l'exposició, Associació Catalana per a la Recerca en Arqueologia Medieval i Diputació de Barcelona, Igualada, p. 45-49.
- RIBA GABARRÓ, Josep (2007): "La Festa Major de la Santíssima Trinitat", Butlletí Municipal, abril-juliol 2007, p. 22.
- BARTROLÍ ROMEU, Marta; SURROCA LLUCIÀ, Isidre (20162ed): Cartografia històrica de l'Anoia, Ajuntament de la Pobla de Claramunt/Diputació de Barcelona, p. 20-21.
- RIBA GABARRÓ, Josep (2018b): "Les obres a l'antiga Trinitat", Butlletí Municipal, març 2018, p. 15.
- <http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=2&consulta=MCU0Kz...>
- <http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=37&consulta=MCU0K...>

